

Tekstiilikulttuuria kaiken aikaa

Tekstiiliperinteen merkitys suunnittelijan työvälineenä globaalitaloudessa,

TaM Janina von Weissenberg-Schildt

Meidän on palattava menneeseen nähdäksemme tulevaisuuteen

Kansanperinne ja folklore ovat aina inspiroineet suunnittelijoita ja taiteilijoita.

Suunnittelija tutkii, tulkitsee ja työstää mennyttä eri tavalla kuin antropologi tai historian tutkija. Kansallisia ja kulttuurisia rajapintoja häivytetään ja rikotaan. Vanhoja työmenetelmiä sovelletaan uusilla tavoilla ja sitä kautta ne löydetään uudelleen. Kontekstin muuttuminen ja yllättävät yhdistelmät ovat ominaisia suunnittelijoiden tekstiiliperinteen työstämisessä. Tällaisesta kansanperinteen hyödyntämisestä on lukuisia esimerkkejä trendimateriaaleissa ja suomalaisten suunnittelijoiden mallistoissa. Juuri nyt tämä näyttää ajankohtaiselta.

Tässä luennossa käsittelen sitä kuinka tekstiili- tai vaatesuunnittelija tutkii ja työstää kansanperinnettä omassa työssään. Pyrin esimerkkien avulla näyttämään millainen tällainen suunnitteluprosessi on. Esimerkkeinä tästä on Taideteollisen Korkeakoulun muotoilun osaston koordinoima opiskeluprojekti, jossa kuuden eri maan opiskelijat saivat syventyä nimenomaan kansanperinteen taiteelliseen tutkimiseen. Kaksivuotisessa 2007 alkaneessa EU:n Lifelong Learning programmen rahoittamassa New European Identities- projektissa pyrittiin tulkitsemaan kansallisia kulttuureja ja perinteitä henkilökohtaisella tasolla. Taiteellisen tutkimuksen, työpajojen ja seminaarien kautta opiskelijat tutustuivat maiden yhteiseen eurooppalaiseen kansanperinteeseen ja käsityökulttuuriin. NEID:in tavoitteena oli vahvistaa yksittäisten suunnittelijoiden identiteettiä ja auttaa suunnittelijoita tulkitsemaan perinteitä uudella tavalla tekstiili- ja vaatesuunnittelun kautta sekä kannustaa opiskelijoita verkostoitumaan ja luomaan pohjaa tulevalle yhteistyölle yli kansallisten rajojen.

Lopuksi pyrin näyttämään esimerkkejä siitä kuinka perinteistä ammentava suunnittelu toteutuu myös muualla muodin ja muotoilun alalla.